

Forhandling

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Jeg vil gerne starte med at sige, at regeringen også gerne vil sikre, at vore ældre medborgere får den fornødne omsorg.

Forslagsstillerne mener at kunne konstatere, at der rundt omkring i kommunerne har vist sig problemer med viljen eller evnen til at leve op til forpligtelserne til at yde hjemmehjælp og føre tilsyn med området. Som det er Folketinget bekendt, har jeg iværksat en undersøgelse af, hvordan hjemmehjælpen virker ude i kommunerne, og netop i disse dage returneres spørgeskemaerne fra kommunerne. Derfor må jeg nok sige, at det er med en vis beklagelse, at jeg ser forslaget blive behandlet lige netop nu.

Jeg finder, at det er meget vigtigt, at vi får et kvalificeret grundlag at diskutere på og ikke lader os rive med af nogle konkrete sager, og derfor har jeg iværksat den omtalte undersøgelse i 40 kommuner. Undersøgelsen er repræsentativ og vil belyse kriterier for tildelingen af hjemmehjælpen. Vi vil samtidig få et billede af kommunernes øvrige tilbud på ældreområdet, og i hvilket omfang der er nedlagt plejehjemspladser. Herved skulle vi få nogle faktiske oplysninger, som vi kan arbejde videre med.

Når rapporten er færdig, vil den blive præsenteret på en konference den 1. juni. Her må vi så drøfte hele ældreområdet. Vi har brug for en sammenhængende ældrepolitik, og konferencen må så vise, hvilke initiativer vi i så fald skal iværksætte.

Om det foreliggende forslag må jeg sige, at jeg er usikker på, om den skitserede fremgangsmåde øger sikkerheden for, at vore ældre medborgere får den fornødne omsorg.

Ud fra opgavebeskrivelserne for rådene synes jeg, at det er lidt uklart, hvilken rolle der er tiltænkt dem. Der kan også opstå tvivl om ansvarsplaceringen i forhold til kommunalbestyrelsens tilsynsansvar. Det må vi i hvert fald se nærmere på under udvalgsbehandlingen.

Som forslagsstillerne nævner, er kommunerne efter bilstandsloven forpligtet til at yde hjemmehjælp og føre tilsyn hermed. Vi har igennem de senere år arbejdet kraftigt på at få en decentralisering af de sociale opgaver til kommunerne. Der har i Folketinget været bred enighed om, at det er vigtigt, at beslutningerne tages dér, hvor den enkelte bor. Vi har på ældreområ-

det fået gennemført fuld decentralisering, dvs. at beslutninger og ansvar ligger samme sted. Kommunerne er efter bilstandsloven forpligtet til at tilrettelægge de nødvendige tilbud til de ældre; samtidig har kommunerne det moralske og økonomiske ansvar for, at forpligtelserne opfyldes på den bedste måde, når man tager de lokale forhold i betragtning.

Jeg vil ikke udelukke, at den økonomiske situation i kommunerne har indflydelse på den måde, de løser deres opgaver på inden for ældreområdet, og derfor bør området også følges meget nøje. Jeg har imidlertid fortsat tillid til, at kommunerne har vilje til at føre en hensigtsmæssig ældrepolitik i overensstemmelse med traditionerne. Det er også vigtigt at huske på, at der er en lang tradition for, at afgørelser, der kræver lokalkendskab, træffes i lokalmiljøet. Afgørelser om tildeling af husmoderafløsning og hjemmehjælp har aldrig kunnet indbringes for anden administrativ myndighed. Man lagde ved bilstandslovens gennemførelse vægt på, at det drejer sig om spørgsmål, hvor beslutningen kræver lokalkendskab, og som derfor ikke egner sig til bedømmelse f.eks. på amtsplan.

For så vidt angår tilsynsforpligtelsen finder jeg det betydningsfuldt at fastholde den hos den myndighed, der har ansvaret for tildeling af hjælpen. Jeg finder umiddelbart, at et tilsyns- og ankeråd som det her skitserede kan være med til at gøre visitationen mindre smidig.

Bag forslaget kan ligge et ønske om en mere ensartet udmåling af hjemmehjælpen. Det er næppe ønskeligt, at der indføres ensartede regler, eftersom de lokale forhold er forskellige, og den forskellighed bør bevares. Fastsættelse af regler vil altid medføre mere firkantede løsninger. Den mulighed, kommunerne i dag har for individuelt at fastsætte hjælpen og lade den bortfalde eller aftrappe på forskellig vis, vil blive væsentlig dårligere med bindende regler.

Jeg har, som det fremgår, forståelse for ikke fuldstændig at afvise de gode tanker, der ligger bag forslaget, men jeg vil dog gøre opmærksom på, at udgifterne, der er forbundet med forslaget, ikke står mål med de gode hensigter. Når der skal indføres selv en nok så lille administration og et nok så lille udvalg i 275 kommuner, behøver man jo ikke nogen særlig avanceret lommeregner for at regne ud, at de administrative omkostninger kan blive ganske store. Socialministeriet har skønnet, at alene de admini-